

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBŐL Kedden 31. Juliusban 1792.

*A' nagyobb Hírek süketek és némák; az approb-
bak és közép szerűek itt vagynak.*

Szokása az a' Fejedelmi lakó Városoknak, sőt természeté, hogy azok minden országos hírek kút-fejei légyenek. Bétsnek pedig különös szokása az, hogy mihelyt a' Fejedelmi Udvar jelen nintsen, mingyárt több híreket, és nagyobb Ujjságokat sutog a' nép sepreje egy más között; de a' mellyek többnyire vagy tsupa költemények, vagy félig meddig lévén igazak, bajoss volna nekünk a' mostani minden Bétsi hírekkel elé-állanunk.

Mára váratik a' F. Ts. Királyi Udvar Prágába, a' hová már a' F. Palatinus is, ki a' Tsászári Koronázás hire vételével *Budán és Pesten* minden

Játéknézõ helyeket szabad bé-meneteliékké tett vala, útban vagyon. Az a' közönséges hir, hogy a' Prágai Koronázás Aug. 7-dikén esnék, és így az Udvar nem sokára Bétsben fogna lenni. — Minden hireink között az az örvendetesebb, hogy õ Felségek kivánt egészségben vagynak. — Budara 19-dikben nagy ágyu szozatok között érkezett vala-meg a vizziza menõ Török Követ, 20-dikban pedig innen további útját követte.

Eddig rész szerint a' F. Kamaránál vólt Udvari Tanátsos *Rottenhauzy Rédel Ferentz* Ur az Erdélyi Udvari Kantzellárián lett Udv. Tanátsosa; eddig pedig az Erdélyi Udv. Kantzelláriánál vólt Udv. Titoknak *Mehesi* Ur a' Fels. Udvari Kamaránál Udv. Tanátsosa lett, és a' múlt Szombaton hivataljával járó hivségét is hitével petséllé-meg.

A' *Fiumei* partok ágyukkal és fegyveres néppel erősítettnek, hogy ha a' Frantzia tengeri tolvajok itt kívánnának meg jelenni, illendõ el-fogadtatások lehessen; nem is minden ok nélkül — mert itt már a' Tengeri hajós Tolvajok egy néhány izben mutogatták magokat.

Junisnak 30-dikán hólt-meg *Prágában* (némellyek szerint Bétsben) egy Báró *Ernestus Petrás* nevü 84 esztendös Generálmajor; ki egy Példás életü, igen sokra alkalmas Katona vala. *Sléziában* született, de fogodott Magyar Hazafi, és a' Magyar nemzetnek különös betsüllöje vala. E' vólt az, a' ki Boldogúlt édes Anyánk *M. Theresia* alatt a' tüzi mesterségeket Bétsbe bé-hozta vala, és a' kit, most említett Felséges Anyánk a' maga Példás életéért annyira kegyelmében tartott, hogy egykor azt kívánná tölle, hogy a' maga képét festesse-le, és küldje-el öfelségének. Ezen alkalmatossággal fogja *Petrás*, és egy inghen festetyén le-magát a' Kiralyné Izámara, azt nyéré vele, hogy azonnal parantsola a' boldog hamvu *M. Theresia*, hogy Gen. *Petrás*nak 12 Rendbéli köntöft készítettének, és ajándékba küldé neki. — Ezen sokszor Nevezett

Tezér minden Fejedelméhez Példás hiveséggel viseltetett, de kivált II. *Joséf* Tsáizárt annyira szeretete, hogy Házában lévő Kiss-oltárján az *Isten* képe mellé tette a' *Joséf* Képét, ezen irással:

Az én Istenem, és az én Királyom.

— Halálakor azt parantsolta, hogy a' *Joséf* rendelése szerint zsákba temetessék-el, es hogy ezen fejjül irást tegyék Koporsojára:

Hoc sibi

Ernesto Petrás, Generáli!

In vita sua animalis

Fecit parum boni, parum mali

Ex juventute nimis liberali

Vixit in senectute Claustrali

Sed nulli debitor mortali;

Ex voluntate specialis

Mortuus in Hospitali

Sepultus in Sacco normáli

Anno Christi 1792. Aetatis 84.

Hazánkbeli Tudósítások.

Minden Hazánkból jött tudósításaink örvendestek. Midön az Ország gyűléséről vissza tért *Deputátus* Urak az ott végzett dolgokról a' N. Vármegyék előtt számot adtanak volna, a' helyett hogy tsak leg-kissebb ellen-szollalkozás is lett volna, nagy öröm töltötte mindeneknek sziveket, és egyenlő erővel azon kezdetek munkálódni, hogy a' Felségnek ajánlott pénzt, Reklutákat, Gabonát, és mind azt, valami tsak a' Fejedelemnek maga jussa oltalmazására szükséges, mennél hamarébb öszve gyűjthessék. — Ezen öröm és ezen igyekezet egy általjában minden N. V. megyékkal közönséges.

Borsod Vármegyének Juliusnak 3-dikán tartatték közönséges gyűlése, a' hol mindenek a' leg-szebb rendel és egyelséggel mentenek végbe. 7-dikben végződött a' gyűlés, a' midön *Vizeki Tallián* Ignácz Ur a' V. Notáriuságot megköszönvén, ar-

ról le-mondott. — Az ugy nevezett *Tiszán innen* lévő Kerületnek *Helvetika* Vallást tartó *Superintendense* T. T. *Szalay Sámuel* Ur meg-halálozott. — Ezen nagy Férfi, ezen seprején lévő Századnak 12-dik esztendejében születtetett vala *Tállya* M. Városában; előbb *S. Patakon*, az után *Lejdában* és *Franequerában* tanúlt, 1748-ban a' *Miskóltzi* Oskolának lett Tanítottója, mellyet 12 esztendőig folytatván 1770 ben azon Kerületnek *Superintendenséve* tétetett, melly hivatalát egész böltsefséggel hól-tig folytatta. — Juliusnak 15-dikén igen nagy pompával és számas sokaságnak jelen-létével temet-tett-el. A' *Borsodi* Kerület' *Esperestje* és G. No-táriusza T. T. *Paxi Szathmáry* Abrahám Ur Prédikállott felette 1. *Timoth* 3. 2. A' *Szikszai* Préd. T. *Vétsey* 'Sigmund Ur 1. *Sam.* 3. 10. — A' *Miskóltzi* Profelsor T. *Konyathi* Abrahám Ur egy igen szép Orátzióval végzette ezen halotti tiszteletet. — A' Szüret itt alkalmas reménységgel táplálja a' Gazdákat — szénánk reménység felett termett, gabonát annyit adott az Isten, hogy ha harmad részibe le arattathatjuk, szerentsések vagyunk — a' *Tisza* mellyéken felibe kéri az aratók az aratást.

Ungvárról az iratik, hogy már itt-is a' F. Helytartó Tanátsnak parantsolatjából az Anyai nyelvet tanító Profelsor *Bélteki* György Ur a' maga hivatalához kezdett. — *Potsan* pedig, a' hová a' *Boldogságos Szüz* síró-képéhez minden esztendőben bútsura szoktanak járni az áhittatosabb Keresztények, a' múlt hónapban 50 házak lettenek a' tűz prédájává. — A' *Horváth* Országai szélekről jött Levelekben az iratik, hogy azokat a' Helységek, mellyek a' múlt Békeesség-kötéssel az *Austriai* hatalam alá estenek vala, a' lakós *Törökök* által engedni éppen nem akarnák; sőt azt-is mondják közüllök némelleyek, hogy a' *Portától* vólna nekik erről rendelések, hogy által ne adják — a' dolognak ki-menetele fog ezen hirnek igazságáról nem sokára bizonyyságot tenni.

Erdélyből 4-dik *Jul.* — „ Kedves Kurirom !
A' Bétsi érdemes Ujság-íróknak egy néhány Leve-
lekből örömmel olvastam hogy Pesten, Sopron-
ban, 's talám nem sokára más helyeken is, rész íze-
rint már folynak, rész szerint folyóba vannak a'
Magyar Theátrális Játékok. Adottak légyenek a-
zok a' Nemes Hazafiak ! kik nem sajnálják e' tekin-
tetben is Hazánk' böldegulásának eszközei 's elő-
segillőji lenni. De kedves Kurirom ! hogy tegyek
én is általod azoknak, kik még nem tudják, egy ha-
sonló kedves Tudósítást. M. Vásárhellyen ismét
játzodni kezdett az Ifjuság, és ugy értettem hogy
az idei Kollégyomi esztendő végén a' nagy emléke-
zetű Profelsor *Kovácsnai* Ur halála után meg-szol-
laltott, 's egy néhány esztendei halgatását félbe-
szakasztotta. Tordán, Déván, nem ujságok a' Ma-
gyar vig és szomorú Játékok, mellyeknek szerzői
a' N. Enyedi Ifjak. El játzodói pedig azokban a'
Városokban született 's nyaralni haza ment Tanu-
lók. N. Enyeden, nem hazudok ha azt mondom,
hogy 15 esztendőktől fogva minden Kollégyomi esz-
tendők egy Theátrális Játékkal rekesztetnek bé. Több-
nyire két része van a' Játéknak: az első szomo-
ru, az utolsó vig. Nem irhatom le néked Kedves
Kurirom, millyen sokat használt ez az eszköz az
Enyedi bárdolatlan népnek pallérozására : ez az
érzés nélkül való sokaság már kezd érezni, és
magam láttam olyan embert, a' ki ez előtt a' leg-
szomorubb történetet-is nevette, de az el-múlt esz-
tendőben nem álhatta meg hogy ne sirjon. Az itt
elő-forduló Játékok többnyire fordittatnak: a' mely
az idén el-játzodtatott az a' *Voltér Brutusza*. Di-
tsérem az Ifjakat, hogy illyen szép Játékot valósz-
tattak; de lehetett volna szebben fordittani; talám
ha *Voltaire* magyarul tudott volna is, meg nem es-
merhette volna a' maga munkáját. Ha attól nem
felnék hogy a' *Kurir*' terhére leszek, könnyű volna
mind a' fordittásban, mind a' játzodásban esett hi-
bákat meg-mutogatnom azzal a' reménséggel, hogy
ezért az Ifjak meg nem neheztelnek, sőt jó neven-
veszik:

veszik: de tietek egyébre, a' mi a' Kurirt-is érdeke-
li, ez a' vig Játék.

Két bóldogtalan, mert nem nevezhetem érdeme-
sebben, két bóldogtalan Ifju elő áll a' többek között,
és minekutánna más harmadik bóldogtalan egy le-
veleket fel bontó Posta mestert tsúfolt vólna ki gu-
nyoló Játékával, ez a' két bóldogtalan a' *Magyar*
Kurirt kezdi név szzerint tsúfolni, ötet az Igazság
el titkolójának 's az hazugság ki-trombitálójának,
ötet *interestusnak*, ötet roszsz embernek, 's a' t-
el nevezi. Én tudom a' Játék természetit miben áll,
de a' leg élesebb *Satirikustól* sem láttam, hogy név
szerint gunyoljon valakit. Köntössel, maga viselet-
tel, beszéddel, lehet követni akárkit, de nevet ad-
ni az embernek, és ötet ez által egy néhány száz
néző katzagásának tárgyává tenni, tsak egy Enye-
di bóldogtalan Jádzót illető *Character*. Köztünk
maradt kérdés legyen Kedves Kurirom, talám vagy
egy Levelit nem trombitáltad ki? Jól tetted, mert
ha az-is olyan gondolatokat foglalt magában, a'
millyenekkel tellyes vólt a' tégedet gunyaló *Theátrá-*
lis Novella, ugy bizony jobb lett vólna annak nem a'
röstába, hanem a' valluba maradni. Én is egy vól-
tam a' Jádzók közül, egy vóltam a' Játék készítői
közül is, de hidd el kedves Barátom, hogy azon
a' bóldogtalan Jádzón kívül, egy sem tudta a' Já-
ték napjáig ezt a' róllad való ügyetlenséget, két-
tség kívül ő készítette, mert örökké olyan termé-
szetü vólt ő, hogy mással tsúfolódjék. Bé-rekez-
tem már hofszú Levelemet ezzel a' meg-jegyzéssel.
Az *Enyedi* mostani Játékot fel-nyitotta, egy ugyan
ott tanuló nevendékény Székely Ifju, ki a' köte-
len tántzolásban, és a' testi hajlásban minden mes-
ter nélkül már annyira ment, hogy nem tsak az
Enyedi futó Theátrumon, hanem más Városokon is
egészsz helybe hagyással *produkálta* magát, ha ez
nem lett vólna, az Enyedi Játék most nem ért vól-
ná egy pipa dohányt. Ugyan ez az Ifju rekeztet-
te bé a' Játékot-is. — Ezen játék' kohalói között

kevésnek szállana a' Kalitzkából ki-repült tökkel fogott *Tzinege* madár fejére, mert — *illum quo lesa est, horret adire locum.*

Pest 26 dik Jul. — A' Magyar Nemzeti Theátrum előmozdításán a' mint sok érdemes Hazafiak iparkodnak, ugy ennek virágzását egyedül a' jó rendtartás eszközölheti. Törekednek ezen hasznos tzelnek elérésére sok méltóságok, kiváltképpen pedig egy hazáját 's nemzeti nyelvét buzgón szerető ifju Méltóság. (a' ki az utóbbi Kurirba nevezetett Gróf *Ráday* Pál.) Ezen buzgó Hazafinak közbenjárása által állott fel ez előtt két elzrendővel a Magyar Jászó társaság, ez mostanság a' Magyar Theátrumnak Fő Pártfogója, nem olly Igazgatója, (hogy valaki balra ne magyarázza) a' ki valami mellékes tekintetből vagy haszonból bajoskodna a' Theátrummal; de ollyan Hazafi, a' ki a' köz boldogságnak okáért maga gazdasága hátráltatásával is eztet tanátsadálsal, tanitálsal, 's egyébbel mind addig segélleni szándékozik, még a' társaság fundusa azt meg engedheti, hogy lábra álván, fizetéssel le kötelezett Igazgatót tarthasson. 21 dik Julii szabad bemenetel vólt a' Magyar Theátrumba is a' Tsászari Koronáció emlékezetére: dugva vóltak a' helyek.

A' Lengyelek nyomorultul vágynak. *Lithvânia* már egészzen el vagon az Orosz Sergektől boritattva, és innen a' Lengyel Sergek sebess lépésekkel sietnek visszáz *Varsó* felé. Már *Grodno* is az Oroszok kezében vagon, a' melly nagy Városba az Oroszok minden puska szó nélkült izállottanak-bé; mivel hogy a' Lengyelek innen előre visszáz vonták vala magokat. — A' H. *Poniatovszky* Serge-is egyenesen *Varsó* alá siet, és már *Chelm* táján vagon.

Valamint a' Hertzeg *Poniatovszky* Sergeinek, így szintén a' *Lithvânia* felől *Varsó* felé visszáz-nyomuló Lengyel Sergeknek is ugy nevezett *Arrier-Gárdájok* (hátszó vigyázó részek) szüntelenül va-

ló apró de véres tsatázások között kénytelenítették az Oroszoknak *Avángárdájok* előtt hátrálni, és mind két részről sok emberek hullának el. — A' Lengyel Király ezen 2 táborokon kívül egy 18-ezer felekből álló harmadik tábort is gyűjt most öszve, és ennek *Varsó* mellé rendelt helyet a' megszállásra, és maga is most ezen szüntelenül szaporodó táboránál tartozkodik. — A' Lengyeleknek egy rend kívül való Diétájok fog kevés idő múlva tartatni, a' melly végre már a' Királynak hivogató Levelei a' Tartományok Követeihez el küldettenek. — Ezen Diéta fogja Lengyel Országának állapotját meghatározni. — A' közönséges hírek azt erősítik, hogy *Angliának*, *Svédziának*, és *Hollandiának* tellyelséggel nem tettik az Orosz Tsászárnénak a' Lengyelek földére való bé-szállása, és hogy Angliából sok fegyver érkezett a' Lengyelek számára.

Egy más Lengyel Levél szerint a' *H. Poniatovszky Serge* egészen *Lublinig* vizsgálá vonta magát. Ezt az Oroszok mindenütt nyomba követik, de már most nem viselik magokat erősen ellenségesen, hanem csak úgy nyomulnak lassan-lassan a' Lengyelek után, mintha csak azt akarnák szemmel tartani, hogy ezek mire szélezzanak. — A' Lengyel Király, hol a' *Grochovi* uj tábornál mulat fél mért-földre *Varsótól*, hol ismét benn *Varsóban*. — *Gr. Potoczky*, a' kit a' Lengyelek leg-nagyobb *Rebellisnek* neveznek, *Ukrániában* lévő minden jobbagyait Orosz fegyverbe öltöztette.

A' Frantzia *Emigránsoknak* Elölljárói igen nagy pompával fogadták valamint a' Fels. Tsászárt, így szintén a' *Fruszszus Királyt* is *Moguntziában*, és magokat az ő Királyoknak és a' Frantzia Országban veszedelemben lévő vallásnak oltalmazására egy tsepp vérig egész készséggel ajánlották.

*Bétsben Jul. 28 dikán ki-adatott Udvari tudósítás a'
a' Frantzia tsata piatzokról.*

„ *Mons 16. Jul. — Ki-rendeltetvén F. M. Lájtinánt Gróf La Tour az Orchies Városánál fekvő Frantzia Seregnek meg-támodására, a' Bender Regementjéből 10 Kompániákkal, a' Kinszkyjéből 1 Batalionnal, és 1. Svadron La Tour Dragonyosokkal, Tournayból Jul. 14-dikének estvéjén útnak indula. — A' ki-adatott rendelés ez vala, hogy Gen. La Tour maga a' Seregnek egy rélzével Orchiesnek Tournay felöll való kapuját, a' Vadászok a' sz. Amandi kaput, a' Bender Regem. Oberstere Keim pedig a' Douay és Valenciennes felöll valót foglalják el. „*

„ *Az ellenségnek ki-küldetett vigyázóitól és a' Normain felöll vigyázatra ki-állittatott parasztoktól a' mielőre indult Sergeink észre vétetvén, és a' Frantzia Sergek már 2 óra előtt, és így a' miéinkeknek megérkezése előtt egy jó órával tudósittatván a' dologról, elég idejek vala a' Frantziáknak arra, hogy a' Tournay kapu elejébe jó rendel ki-áljanak, és 3 ágyukat ki-ízegezzenek. — Erekre ugyan Májor Dandini az alatta lévő Avántgárdával bátran réajok ütött, és a' kapu elejébe egy puska lövésnyire vizsgálta verte őket, de mivelhogy Oberst. Keim viratta előtt meg nem érkezhett, erre nézve a' Dandini tsatája véletlen és idő előtt esék. Érkezett vala ugyan az után hátulról segittsége-is, de a' nagy letéttség miá a' Városba még-is bé nem nyomulhatván, F. M. Lájtinánt La Tour a' Vár-fokon lévő ágyuknak tüze aloll ötet vizsgálta hivatá. Az Oberst. Keim meg érkezése után, ujj erővel ütvén a' miéinkek az ő vezérlése alatt a' Várra, egyik kaput rélz szerint ölzve lövöldöztették, rélz szerint átsok által bé-vágatták, az alatt pedig a' Várnak kő-falait minden felöll ostromolták. „*

„ *Az ellenség többet 100 embereknél, és egy ágyut is el-vesztvén, futásban kezdette meg-ma-*

radását keresni. Oberst. *Keim* az után igen szép rendel vezérelte a' mi Sergeinket a' Városon keresztül a' nélkül, hogy ezek leg-kisebbet pusztítottanak, vagy a' népnek valami bántodást okoztanak volna, és így Gen. *La Tourhoz* a' *Nomaini* dombra az egy ágyuval együtt szerentsésen vissza tére. — Fogságra csak 4 Frantziákat tettek a' miénkek, mivelhogy erővel menvén bé *Orcheisbe*, mindent a' kit fegyverbe tanáltanak, le vágtnak, másokat pedig nem bántottanak. — Részünkről el esett egy néhányad magával az Ágyuzók Kapitánya *Geiger*. Májor *Dandini* halálos sebet kapott. Rajta kívül még a' *Kinsky* Reg. ből Hadnagy *Bekker* és 48 embereink meg-sebelsítettének. — Az alatt, hogy ez történt, még egy más közel fekvő táborát is fel-lármáztatta Gen. *La Tour* a' Frantziáknak, a' hol 2 Dragonyosaink meg-ölettetek.

A' *Párisból* ujjabban érkezett hírek és Levelek is erősítettik, hogy a' *Jákobiták Klúbja* előre meg-egyezett vala abban, hogy 16 dik *Lajost*, a' múlt Jul. 14-dikén a' Királyságtól meg-foszítsa. A' Nemzeti gyűlésnek-is ez iránt való meg-egyezését sokan gyanították. Ennek felette az Országnek külömb-külob részzeiből-is igen sok ezereen gyűltenek vala olyanok *Párisba* öszve, kik a' magok sokaságokban bizván, a' *Jákobitáknak* ezen alaton tzél-ját, erőszak, fenyegetődzés 's vér ontás által végre hajtani magokban el tökélették vala. Ezen *Jákobita Projektum* 4 punktumokat foglalt magában u. m. — 1-ben.) Hogy a' Király egy meg-határozott mértékletes penzióval tételsék nyugodalomra. — 2-szor.) Hogy a' *Dofén* (a' Korona Örökös) nevezetsék ki 17-dik *Lajosnak* nevezete alatt Királynak, de egy 12 személyyeből álló Uralkodó-tanáts rendeltsék melléje, kik között *Pethion* és az *Orledni* Hertzeg a' főbbek légyenek. — 3-szor.) Hogy az *Emigránsok* tzitáltatván, ha 14 napok alatt Hazájokba meg nem térnek, jószágaik vételsenek el. — 4-szer.) Minden, valaki most fegyvert nem fog, Hazája

Hazája árulójának tartassék, és másoknak jussa legyen, az illyent minden *formalitás* nélkül megölni. — Még sok más egyéb alacsonyágokon is járt az ezek a' Jákobitáknak, mint p. o. a' *Septemviratus* — mellyről a' közelebbi Kurirban is emlékeztünk vala, 's több e' félek.

Illyen éretlenségek származnak a' tsak nem egészsz Európát öszve zavart *Jákobita Klúbból*. Az e' félet meg-gondolván, senki sem tsudálkozhatik ra ta, hogy Párisban olly igen erősen irtóztanak előre sokan a' 14 dik Juliusi Szabadság innepe napjától. — Ha *La Fayette* és *Lukner* egymás között egyet értve vagynak, hogy a' Konstitúciónalis Királyt és ennek barátjait a' Klúbisták ellen, az egész táborral is oltalmazzák; könnyen ki lehet innen hozni, hogy egy ollyan társaságnak kell ezen *Jákobiták Klúbjának* lenni, a' melly ellen méltán Szövettségbe állhattanak az Európai Fejedelmek.

Az itt Következő Levél, egy jelen lévőnek, a' 14-dik Jul. tartatott Párisi Szabadság innepe napját illető summás tudósítása.]

Paris „ El-telék ezen Szabadságnak innepe-napjais. El-telék az a' nap, mellyhez sok derék Polgárok reszketve közelitettének, és a' mellyet mások előre sokan ugy néztenek, mint a' magok pokol fenekén koholtatott gonosz tzéljok' bé tellyesedésének meghatározott napját. 150-ezer emberek jelenének-meg külömb külömb féle fegyverekben, és a' nézőknek száma réá ment 400 ezerre. A' ki ezt a' sokaságot akarja képzelni, tsak egy iszonyu nagyságu, emberekből álló, hangya-bojt képzeljen magának. Bámulásra méltó dolog, hogy még is semmi megnevezhető rendeletlenség nem történt. Én magam jelen voltam, és a' Népnak Bálványát a' Szabadságnak oltárán szemeimmel láttam. Ennek temjénnel láttam a' népet áldozni, midön a' mindenek *Igazgatójának* oltárait minden méltóságától meg-fosztatni szemlélem. Láttam a' *Törvénynek* ugy nevezett *könyvét* egy igen magos gráditsu oltárra fel-

emel-

emeltetni, és a' hohéroknak inalsaihoz hasonló me-
zittelen mejjü és karu igen sok embereket, minden
féle öldöklő eszközökkel fel-fegyverkezve, körül ál-
lani. Láttam régi Frantzia Gárda béli Uniformás
embereket — öfzve tépett haju, részeg, borzos,
Tserfa koszorus, bé-hojpatt mejjü, bé-esett szemü,
Nemzeti-pántlikával körül övedzett fejer ruhás, hal-
áruló Kofákat, kik a' magok kezeikben hegyess-
töröket 's más egyéb fegyvereket hordoznak vala.
Ezek között szemlélttem lenni négy, kezeikben füs-
tölő edényeket, és égő tömjényeket hordozó An-
gyal figurákat is. Nem tudtam, hogy aluszom é,
vagy émetten vagyok? valóságot látok é, vagy ál-
modok? „

„ Az egész Innep olyan tsendességgel mene-
véghez, a' mint senki előre még tsak meg se ál-
modta vólna. Reggel 6 órakor öfzve gyülekezte-
nek előbb a' Városnak 60 részeiben a' Nemzeti-gár-
disták. Ezekhez tsatolták magokat az Országból
öfzve gyülekezett ugy nevezett fegyveres *Szövetség-
esek*. (Ezek azok, a' kiknek Párisba való öfzve gyü-
léseket a' Király nem *sanctionálta* vólt). — Mind
ezek Páris Várofsának 60 Osztályaiból a' sz. Antal
nevü külső Városban gyülekeztenek utoljára öfzve,
és innen kezdődék az egész *Processió*. A' N. Gyü-
lés magát ezen fegyveres sokasággal 9 órakor ed-
gyesítvén, előbb is egy 60 személyyeből álló *De-
putátiót* küldé a' régi Bástillának helyére, hogy
ez az ott fel építettendő Szabadság' örök emléke-
zete' oszlopának fundamentom követ vetné meg. „

„ Még ezen tzerimonia végre hajtattott, meg-je-
lenének, a' Király, a' Királyné, a' Korona-örökös,
a' Király Kis Aszszony, a' Király Húga Madám Er-
sébet, 's még némelly Dámák egy szekérben, Lovas
katonáktól és 500 Szabad Sereg béliektől kísértet-
ve, az ugy nevezett *Katonák Oskolájában*. A' 6
Ministerek a' Király szekere mellett gyalog mennek
vala. A' *Processió* a' N. Gyüléssel együtt 2 óra-
kor érkezék a' Szövetség-mezejére. Itt a' Ki-
rály-

rály-is egyesülvén a' N. Gyűléssel, magát a' Prészesnek bal-keze felöll helyhez teté. Már most a' Királynak a' Szabadságnak óltárára kell vala a' N. Gyűléssel együtt fel-állani, de ez annyira el vala a' fokaságtól előre foglaltatva, hogy ennek tsak alsó gráditsán állapotodhatván-meg, itt kelle az esküvésnek-is véghez menni. — A' Király által le-té-tetett esküvésnek formája ez: — „

„ Esküszöm, hogy a' Nemzethez és Törvényhez hiveséges leszek, a' réám bizatott hatalmat egészízen a' Constitutziónak fenn tartására fogom fordítani, és az 1789-ben, 1790-ben és 1791-ben szerzettett Constitutziónak és a' Törvényeknek bétöltetésében fogok szorgalmaskodni. „ — A' Nemzeti Gyűlés által le-té-tetett Hitnek formája ez:

„ Esküszöm, hogy vagy meg-halok, vagy szabadon élek, és a' *Constitutziót* úgy, a' mint az 1789-ben, és 1791-ben dekretáltatott, meg-örizem: semmit ollyast javasolni, vagy valamire réá állani, a' mi azt meg-sértené nem fogok; a' Nemzethez és Királyhoz hiveséges leszek. „ — Ezen esküvéseknek el-mondása alkalmatosságával tsak hogy a' levegő ég öszve nem szakadozott az ágyu szó miatt. — A' Király estvére érkezett vizsá, és noha fok méltatlanságoknak szemlélése, nagy melegnek és unalomnak ki-állása után, de tsak ugyan békefében, a' maga palotáiba. „

„ Ezen nagy Innepnek tiszteletére készítettett vala a' *Szövetségnek mezeién* a' több nevezetes dolgok között egy 83 élő fákkal körül vétetett sétáló út is, (*Alle*) — a' melly fák közzül mindenik az Ország 83 részeinek (az úgy nevezett 83 Departamentomoknak) egy-egy neveit viseli vala. „ — „ Vala készítettve egy nagy élő-fa is különösön, mellynek ágain paizsok, sisakok, és külömb-kü-lömb féle Rendeknek pántlikás tzimereik valának fel-függesztetve. A' fa alatt vala egy égetésre való rakás fa, mellyre külömb külömb féle Koronák, Nemes Levelek helyhez tetve lévén, a' nép előtt meg-gyúj-

gyűjtaték és meg-égették. „ — „ A' le-rontott *Bástillának* figurája is a' leg-utálatosabb formában szemléltetik vala. „ — „ A' Szabadság-innepe napjára viradó étzaka olly hír terjedett vala el *Párisban*, hogy a' Király és Királyné oda hagyták volna ezen Várost. Már ebben a' szempillantásban jelen vala a' sokaság a' Királyi kastélyban, és tsak az álmából fel-költetett Királynak ezen bolzszankodó szovai által tsendelítették-le. — „

„ Tudhatja azt a' nép, hogy én a' fő várost abban a' szempillantásban, mellyben annak reám legnagyobb szüksége vagyom, el-hagyni nem szándékozom. Ez által tsak az egyenetlenséget akarják némelleyek nevelni. Már lankitni kezditek jó-ságomat: és ha így: — kevés idő múlva meg-érzitek, hogy semmiről egyébről, az igazságon kívül, tudni nem akarok. „

La Fayette és *Lukner* Párisban vóltanak a' Szabadság' innepe napján: de nem mutatták-meg magokat a' népnek.

A' *Rénus* mellől érkezett ujjabb hirek szerint leg-kisebb kéttség lintsen benne, hogy a' Frantzia Király az *Europai Fejedelmeknek Moguntziában* tartatandó fegyveres Congressusára meg ne hivattatnék, még pedig úgy, hogy személlyesen jelennyék meg, és már e' végre Jul. 15-dikén *Páris* felé a' Kurir meg is indúlt vala. — Vagy ki-botsáttatik a' Király ezen Gyűlésre, vagy nem. Ha ki-botsáttatik; vagy az ezen hónapnak végén egy bizonyos helyen öszve gyűlendő Frantzia Parlament előtt ki-fogja nyilatkoztatni, hogy a' Constitutiót tellyes szabadsága szerint *sanctionálta*; vagy pedig meg valja, hogy arra kéntelenített volt. Már ekkor bizonyoson lehet mondani, hogy vagy egyiknek, vagy másiknak tselekedésére, tellyes hatalma lett légyen. Ha pedig a' Frantzia Király ezen Congressusra ki nem tanálna botsáttatni, ekkor a' Fejedelmek egész Frantzia Országot fegyverekkel fogják el-borítani.

Azt írják *Madritből*, hogy már most *Spanyol Országban*-is szabad tudni, mi foly *Frantzia Országban*. *Florida Blanka*, valamint minden *Frantziákat*, úgy minden ő írásaikat-is, mellyek a' *Frantzia Revolutióról* leg kissebbet emlékeztenek, ki tiltotta vala *Spanyol Országból*. Már most az ujj *Minister Gr. Aránda*, nem tsak semmi *Frantziákat* nem üldöztet, hanem az ő írásaiknak is, ki vétén a' *rebelliseket*, szabadosan bé-menni meg engedi. — Sőt a' mi több, annyira meg változott az egész *Spanyol Ministeriumnak* *Frantzia Ország* iránt való gondolata, hogy a' *Spanyoloknak* a' *Frantzia háboru* iránt való *Neutrálitása* felől leg-kissebbet-is kételkedni nem lehet.

Az *Orosz Udvarról* azt olvassuk, hogy megizente a' *Svédek Regenssének*, hogy ha a' *Svétziát* illető 16-ezer fejekből álló *Serget* a' *Frantziák* ellen ki nem állítja, fel fog az *Orosz és Svéd Udvar* között kötött *Szövetség* bomolni.

A' Föld-közép-tengerről. — Az *Orosz Tsászárnétól* el pártolt *Lambro-Caccioni* még eddig meg lehetősön jádzik ezen tengeren. — 12 hajóknak tette magát *Urává*. Már egy néhány szigeteket elpusztított, és egy néhány rakott hajókat ragadozott el. — Ugy haljuk, hogy sem a' *Velentzei*, sem a' *Frantzia* hajóknak nem kedvez, melly szerint nem igaz az, a' mit a' minap irtunk vala rólla, hogy a' *Frantziákkal* tsatolta volna magát öszve. — Sok bizontalan hirek érkeznek rólla; de kevés idő alatt reméljük, hogy bizonyosabbakat fogunk rólla hallani. — A' *Konstántzinápolyi Levelek* szerint, tudtára adatta az *Orosz Udvar* a' *Portának*, hogy *Lámbro-Caccioni* a' *Tsászárné* akaratja ellen tolvajkodik a' *Görög Ország* szigeteken, melly szerint úgy bánják a' *Porta* vőlle, ha kézre keritheti, mint tengeri tolvajjal, nem mint *Orosz Tiszt*tel. — *Konstántzinápolyban* meg-szünt a' *Pestis*.

A' Lisbonai Szerzetes Barátok igen szembe tűnő világi módon kezdvén élni, azt a' szoross parantsolatot

latot vevék ezen napokban a' Kormány-széktől, hogy a' *Kafé*, *Billiárd*, 's más egyéb világi gyönyörüségeknék házaiban többet meg-jelenni, és estve az *Ave* után a' Klastromokból ki-maradni ne mérészelnének: mert külömben a' Politzia szolgáitól előbb ugyan tsak haza, de másodikszer egyenesen a' fog-házba fognának kisírtetni. Nem tetzvéen ezen fel-tétel, némelly Klastromok a' Pápa Nunciussához folyamodtanak: de minden haszon nélkült; mert tsak a' mellett marada a' dolog, hogy a' közönséges világi gyönyörüségeknék házaiból ki kell a' Papoknak maradniok. —

Hir-adás.

Bétsi Polgári Hajós Mester *Radl György János* jelenti mindeneknek, hogy ő az Alsó Auszriai Kormány-széktől 's egyszersmind az Udvardól is magának *Hajós Just* nyervén, ezen hivatalához már hozzá akar kezdeni. Minthogy pedig néki a' leg-főbb Dikasteriumtól is nem tsak hajósi gyakorlottságáról, hanem olyan tehetőségéről is bizonyág-levelei vagynak kezénél, hogy az ember réá nézve minden veszedelem és kár-vallás iránt bátorságos lehet: erre nézve annál inkább reméli a' gyakor meg-kerestetést, mennél bizonyosabb az, hogy nem tsak jó és serény, hanem igen mérséklett és illendő fizetésért való szolgálatot ajánl. — Kevés idő múlva ki-fog a' *Duna* parton lévő hajós-szin is számára neveztetni, a' hol mindenektől megtanáltathatik. Addig a' *Rofzszauban*, a' *Duna* parton, a' 129. dik szám alatt tégyen a' kinek szükséges lészén, jelentést.